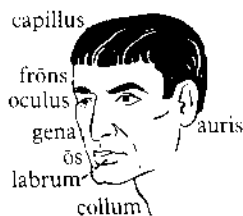

CORPVS HVMANVM

- 1 Corpus hūmānum quattuor membra habet: duo bracchia et duo crūra. Bracchium membrum est et crūs membrum est. In bracchiō est manus, in crūre pēs. Duae manūs et duo pedēs in corpore hūmānō sunt.
- 5 In corpore ūnum caput est, nōn duo capita. In capite sunt oculī et aurēs, nāsus et ōs. Super caput capillus est. Capillus virōrum nōn tam longus est quam fēminārum. Suprā oculōs frōns est. Īnfrā oculōs genae sunt. Post frontem est cerebrum. Quī cerebrum parvum habet
- 10 stultus est. Ōs est inter duo labra. In ōre lingua et dentēs ĩnsunt. Dentēs sunt albī ut margarītae. Lingua et labra rubra sunt ut rosae.

- Hominēs oculīs vident et auribus audiunt. Homō quī oculōs bonōs habet bene videt, quī oculōs malōs habet
- 15 male videt. Quī aurēs bonās habet bene audit, quī aurēs malās habet male audit. Syra male audit, ea enim aurēs malās habet.

hūmānus -a -um < homō
 corpus -oris *n*, *pl* -ora
 -orum
 crūs crūris *n*, *pl* crūra
 -rum
 ūna manus, duae manūs

caput -itis *n*, *pl* capita
 -itum
 os ōris *n*, *pl* ōra -um
 super *pp* + *acc* ↔ *sub*

frōns -ontis *f*
 ĩnfrā *pp* + *acc* ↔ *suprā*

stultus -a -um

ruber -bra -brum

bene ↔ male

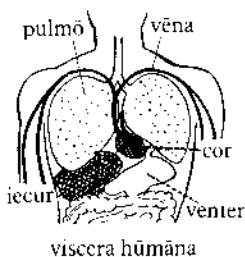
pectus -oris *n*cor cordis *n*sanguis -inis *m*
fluerecolor -ōris *m*iecur -oris *n*venter -tris *m*viscera -um *n pl*

cibum sūmere = ēsse

sānus -a -um ↔ aeger

-gra -grum

sānāre = sānum facere

pōculum

pōculum aquae = pōcu-
lum cum aquā
modo – tantum, sōlum

Caput est super collum. Sub collō est pectus. In pec-
tore cor et pulmōnēs sunt. In corde est sanguis, quī per
vēnās ad cor fluit. Color sanguinis est ruber. Īnfā pul- 20
mōnēs est iecur et venter. In ventre cibus est. Cor,
pulmōnēs, iecur, venter sunt viscera hūmāna.

Homō quī ventrem malum habet cibum sūmere nōn
potest, neque is sānus, sed aeger est. Homō sānus ven-
trem bonum, pulmōnēs bonōs, cor bonum habet. 25

Medicus ad hominem aegrum venit eumque sānum
facit. Medicus est vir quī hominēs aegrōs sānat, sed
multī aegrī ā medicō sānārī nōn possunt.

Estne sānus Quīntus? Nōn est: pēs eius aeger est.
Puer super lectum iacet. Aemilia et Syra apud puerum 30
aegrum sunt. Māter apud eum sedet manumque eius
tenet. Syra nōn sedet, sed apud lectum stat. Quīntus
iacet. Aemilia sedet. Syra stat.

Aemilia: "Ecce mālum, Quīnte."

Aemilia pucrō aegrō mālum rubrum dat, neque is 35
mālum ēsse potest. Māter eī pōculum aquae dat.

Aemilia: "Bibe aquam modo!"

Māter caput Quīntī sustinet, dum puer aquam bibit.	
Aemilia: "Iam dormī, Quīnte! Dormī bene!"	
40 Māter manum pōnit in fronte filiī: frontem eius tangit. Quīntus oculōs claudit atque dormit.	tangere atque = et
11 Iūlius, quī cum Syrō servō in ātriō est, imperat: "Ī ad oppidum, Syre, atque medicum arcesse!"	
45 Medicus Tūsculī habitat. Iūlius servum suum Tūsculum ire iubet atque medicum arcescere. Syrus equum ascendit, ad oppidum it, medicum arcessit. Servus cum medicō ad villam revenit.	iubēre = imperāre equum ascendere = in equum ascendere re-venīre = rursus venīre
Medicus interrogat: "Quis aegrōtat?"	aegrōtare = aeger esse
50 Iūlius: "Meus Quīntus filius aegrōtat; ambulāre nōn potest."	
Medicus: "Cūr ambulāre nōn potest?"	
55 Iūlius: "Quia pēs eius aeger est. Puer stultus est, medice: nīdum in arbore reperit, arborem ascendit, dē arbore cadit! Itaque pedem aegrum habet nec ambulāre potest. Nec modō pede, sed etiam capite aeger est."	dē <i>prp</i> + <i>abl</i> : ab [↓] nec = neque pede aeger est = pedem aegrum habet
Iūlius medicum ad cubiculum Quīntī dūcit. Medicus cubiculum intrat, ad lectum adit atque puerum aspicit. Quīntus quiētus super lectum iacet nec oculōs aperit. Medicus puerum dormīre videt.	cubiculum intrāre = in cubiculum intrāre quiētus -a -um = qui se nōn movet
60 Medicus dīcit: "Puer dormit."	dicere
Syra, quae male audit, id quod medicus dīcit audīre nōn potest; itaque interrogat: "Quid dīcit medicus?"	id quod medicus dīcit = verba medicī
Aemilia (in aurem Syrae): "Medicus 'puerum dormīre' dīcit."	

ad-esse

verbum facere = verbum
dicere

spectāre = aspicere

ap-pōnere < ad-pōnere
sentire

Quīntus oculōs aperit atque medicum adesse videt. 65

Puer, quī medicum timet, nūllum verbum facere audet.

Medicus: "Ōs aperī, puer! Linguam ostende!"

Syra: "Quid dīcit medicus?"

Aemilia: "Medicus Quīntum ōs aperīre atque linguam ostendere iubet." 70

Quīntus ōs aperit atque medicō linguam ostendit.

Medicus linguam eius rubram esse videt.

Medicus: "Lingua eius rubra est."

Syra: "Quid dīcit?"

Aemilia: "Dīcit 'linguam eius rubram esse'." 75

Medicus etiam dentēs Quīntī spectat et inter dentēs albōs ūnum nigrum videt. Nōn sānus est dēns quī colōrem nigrum habet.

Medicus: "Puer dentem aegrum habet."

Quīntus: "Sed dēns nōn dolet; ergō dēns aeger nōn 80 est. Pēs dolet — et caput."

Syra: "Quid dīcunt?"

Aemilia: "Medicus dīcit 'Quīntum dentem aegrum habēre', et Quīntus dīcit 'pedem et caput dolēre, nōn dentem'." 85

Iūlius: "Nōn dentem, sed pedem modo sānā, medice!"

Medicus pedem Quīntī spectat atque digitum ad pedem appōnit: medicus pedem eius tangit. Puer digitum medicī in pede suō sentit. 90

Quīntus: "Ei, ei! Pēs dolet!"

111 Medicus (ad Iūlium): “Tenē bracchium puerī!” (ad Aemiliam:) “Tenē pōculum sub bracchiō!” (ad Quīntum:) “Claude oculōs, puer!” Medicus Quīntum oculōs
95 claudere iubet, quod puer cultrum medicī timet.

Ecce medicus cultrum ad bracchium puerī appōnit. Perterritus Quīntus cultrum medicī sentit in bracchiō, nec oculōs aperīre audet. Capillī horrent. Cor palpitāt. Medicus vēnam aperit. Ruber sanguis dē bracchiō in
100 pōculum fluit. Quīntus sanguinem dē bracchiō fluere sentit atque horret. Frōns et genac albae sunt ut līlia...

Medicus puerum oculōs aperīre iubet: “Aperī oculōs, puer!” neque Quīntus oculōs aperit. Puer quiētus super lectum iacet ut mortuus.

105 Syra: “Cūr Quīntus oculōs nōn aperit? — Ō dei bonī! Puer mortuus est!”

Quīntus autem spīrat, ergō mortuus nōn est. Sed Syra cum mortuum esse putat, quod eum spīrāre nōn audit. Iūlius et Aemilia filium suum quiētum spectant
110 — atque tacent.

Medicus manum super pectus puerī impōnit eumque spīrāre et cor eius palpitāre sentit.

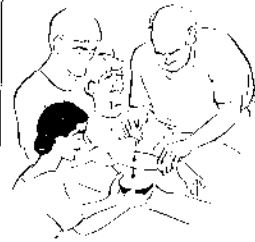
Medicus: “Puer spīrat et cor eius palpitāt.”

Aemilia gaudet quod filius vīvit.

115 Syra: “Quid dīcit medicus?”

Aemilia: “Medicus dīcit ‘Quīntum spīrāre et cor eius palpitāre.’ Ergō Quīntus vīvit.”

Syra Quīntum vīvere gaudet.

horrēre: capilli horrent
= capillī stant

horrēre = perterritus
esse

gaudere = laetus esse

Syra Quīntum vīvere
gaudet = Syra gaudet
quod Quīntus vīvit

dē-tergēre

Aemilia sanguinem dē brachiō filiī dēterget. Iam
puer oculōs aperit. 120

Quīntus: "Ei! Dolet brachium!"

Māter filium vīvum esse videt et audit.

Aemilia imperat: "Aquam arcesse, Syra!" neque an-
cilla verba dominae audit.

Iūlius: "Domina tē aquam arcescere iubet, Syra!" 125

Syra abit, atque revenit cum aliō pōculō aquae plēnō.

Aemilia pōculum tenet, dum Quīntus bibit.

Medicus: "Iam necesse est puerum dormire."

horrēre = timēre

Exit medicus. Quīntus, quī medicum horret, cum
abesse gaudet. 130

ab-esse

noster -tra -trum = meus
et tuus

Iūlius: "Iam filius noster nōn modo pede, sed etiam
brachiō aeger est."

Aemilia: "Ille medicus crassus filium nostrum s̄nāre
nōn potest." Aemilia nōn putat medicum puerum ae-
grum s̄nāre posse. 135

est potest
sunt possunt
esse posse (inf)

Syra: "Stultus est medicus! Neque cor neque cere-
brum habet!"

Syra 'medicum stultum esse' dicit. Iūlius et Aemilia
eum stultum esse putant, nōn dīcunt.

GRAMMATICA LATINA 140

Dēclīnātiō tertiā

[A/B] Masculinum et fēmininum.

Vocābula masculīna: pāstor, mercātor, clāmor, timor, co-
lor, sōl, āēr, venter, leō, pulmō, homō, pēs, sanguis; pānis,
collis, piscis, mōns, dēns, cēt. 145

Vocābula fēminīna: ovis, vallis, avis, auris, nūbēs, frōns; arbor, vōx, praepositio, dēclīnātiō, cēt.

[C] Neutrum.

Vocābula neutra: flūmen, ōs, crūs, corpus, pectus, iecur,
150 caput, cor; viscera (*pl*); mare, animal, cēt.

Plūrālis: -a. Accūsātīvus = nōminātīvus.

neutrum: acc. = nōm.

'Corpus' et 'flūmen' dēclīnantur hōc modō:

	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>		
<i>Nōm.</i>	corpus	corpor a	flūmen	flūmin a	-	-a
155 <i>Acc.</i>	corpus	corpor a	flūmen	flūmin a	-	-a
<i>Gen.</i>	corpor is	corpor um	flūmin is	flūmin um	-is	-um
<i>Dat.</i>	corpor ī	corpor ibus	flūmin ī	flūmin ibus	-ī	-ibus
<i>Abl.</i>	corpor e	corpor ibus	flūmin e	flūmin ibus	-e	-ibus

Ut 'corpus' dēclīnantur: pectus -or|is, ōs ōr|is, crūs crūr|is,
160 iecur -or|is (cor cord|is, caput -it|is); plūrālis: viscer|a -um.

'Mare' et 'animal' hōc modō dēclīnantur:

	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Plūr.</i>		
<i>Nōm.</i>	mar e	mar ia	animal	animāl ia	el-	-ia
<i>Acc.</i>	mar e	mar ia	animal	animāl ia	-el-	-ia
165 <i>Gen.</i>	mar is	mar ium	animāl is	animāl ium	-is	-ium
<i>Dat.</i>	mar ī	mar ibus	animāl ī	animāl ibus	-ī	-ibus
<i>Abl.</i>	mar ī	mar ibus	animāl ī	animāl ibus	-ī	-ibus

Accūsātīvus cum īnfīnītīvō

Iūlia dormit. Syra Iūliam dormīre videt.

170 Syra: "Iūlia dormit." Syra 'Iūliam dormīre' dīcit.

Iūlia dormit
Iūliam dormīre

'Iūliam dormīre' est accūsātīvus cum īnfīnītīvō. Accūsātī-
vus cum īnfīnītīvō pōnitur apud multa verba:

[1] *vidēre, audīre, sentīre*: Puer medicum adesse videt. Puerī
Iūliam canere audiunt. Medicus puerum spirāre sentit.

175 [2] *iubēre*: Dominus servum discēdere iubet.

[3] *dīcere*: Quīntus 'pedem dolēre' dīcit.

[4] *putāre*: Syra Quīntum mortuum esse putat.

[5] *gaudēre*: Aemilia filium vīvere gaudet.

[6] *neesse esse*: Puerum dormīre neesse est.

Vocābula nova:
corpus
membrum
bracchium
crūs
manus
caput
auris

ōs
 capillus
 frōns
 gena
 cerebrum
 labrum
 lingua
 pectus
 cor
 sanguis
 vena
 color
 iecur
 venter
 viscera
 medicus
 pōculum
 culter
 hūmānus
 stultus
 ruber
 sānus
 aeger
 noster
 bene
 male
 fluere
 sānāre
 sedēre
 stāre
 tangere
 arcessere
 iubere
 revenire
 aegrōtāre
 dīcere
 spectāre
 dolēre
 appōnere
 sentīre
 horrēre
 palpitāre
 putāre
 gaudēre
 detergēre
 posse
 modo
 super
 infrā
 dē
 atque
 nec

PENSVM A

Membra corpor- hūmānī sunt duo braccia et duo crūr-. In corpor- hūmānō ūn- caput est, nōn duo capit-. In capit- sunt duae aur- et ūn- ōs. In ōr- sunt dent-. In pector- ūn- cor et duo pulmōn- sunt.

Medicus Quīnt- super lectum iac- videt; medicus puer- dorm- videt. Medicus: "Quīnt- dorm-." Medicus 'Quīnt- dorm-' dīcit. Medicus puer- linguam ostend- iubet, et 'lin- gu- eius rubr- es-' dīcit. Puer dīcit 'ped- et caput dol-.' Medicus Aemili- pōculum ten- iubet. Syra Quīnt- spīr- nōn audit, itaque Syra e- mortu- es- putat. Sed Quīnt- vīv-. Māter fīli- vīv- gaudet. Necesse est puer- aegr- dorm-.

PENSVM B

— hūmānum habet quattuor —: duo — et duo —. In brach- chiīs duae — sunt, in crūrībūs duo —. Super collum est —. In capite sunt duo oculī, duae —, ūnus nāsus, ūnum —. In ōre sunt dentēs et —. Sub collō est —. In pectore sunt pulmō- nēs et —. In corde et in vēnīs — est. Sanguis per — ad cor —.

Aemilia apud lectum Quīntī —, Syra apud lectum —. Quīntus nōn —, sed aeger est. Syrus medicum ex oppidō —. Medicus digitum ad pedem puerī —: medicus pedem eius —. Quīntus, quī digitum medicī in pede —: "Ei! Pēs —!"

PENSVM C

Quae sunt membra corporis hūmānī?

Ubi est cerebrum?

Quid est in pectore?

Ubi est venter?

Cūr Quīntus cibum sūmere nōn potest?

Estne Quīntus sōlus in cubiculō suō?

Unde medicus arcessitur?

Quid videt medicus in ōre Quīntī?

Quid Quīntus in brachiō sentit?

Cūr Syra Quīntum mortuum esse putat?